

Od Redakcji

Muzyka i muzyczność w literaturze to temat, który po kilku latach powraca na łamy czasopisma „Folia Litteraria Polonica”. W opublikowanych w 2012 roku zeszytach 1 (15) i 2 (16) znalazły się artykuły poświęcone muzycznym odniesieniom i kontekstom dzieł literackich polskich i obcych autorów, autobiografiom, pamiętnikom i felietonom tworzonym przez muzyków, a także słowno-muzycznym formom eksperymentalnym oraz piosenkom. W niniejszym tomie publikujemy kolejne studia dotyczące związków muzyki i literatury, powstałe jako rezultat namysłów i prac badawczych, prowadzonych przez osoby z polskich ośrodków naukowych i z zagranicy. Także i tym razem wybór przedmiotu oraz metody badań był efektem indywidualnych decyzji autorów, co zaowocowało dużą rozpiętością podejmowanej tematyki i różnorodnością sposobów oglądu interpretowanych dzieł. W polu obserwacji badaczy znalazły się utwory literackie o muzycznych filiacjach – teksty zarówno polskich, jak i obcych twórców – pochodzące z XIX i XX wieku, a także powstałe w bieżącym stuleciu. Uwagę autorów zostały również objęte gatunki funkcjonujące na skrzyżowaniu muzyki i literatury – opera i piosenka.

Artykuły zawarte w tym tomie zostały uszeregowane w trzech działach. W pierwszym znalazły się studia poświęcone utworom polskich poetów i prozaików (Henryka Sienkiewicza, Tadeusza Micińskiego, Bolesława Leśmiana, Jana Lechonia, Władysława Sebyły, Bogusława Schäffera i Witolda Wirpszy, Tadeusza Różewicza i Zbigniewa Herberta, Julii Hartwig, Stanisława Barańczaka, Eugeniusza Tkaczyszyna-Dyckiego, Hanny Kowalewskiej oraz Jana Antoniego Homy). W drugim zostały umieszczone teksty odnoszące się do wybranych dzieł i twórczości pisarzy z kręgu kilku literatur obcojęzycznych (m.in. Charlesa Baudelaire’a i Stéphane Mallarmégo, Gabriela D’Annunzia, Élémira Bourgesa, Vladimira Nabokova, Jaroslava Seiferta, Desmoda Egana, Ralfa Isaua, Étienne’a Bariliera). Natomiast w trzecim dziale zgromadzono artykuły dotyczące form słowno-muzycznych (wczesnej opery romantycznej i jej twórcy – Ernsta T.A. Hoffmanna, piosenek skomponowanych przez Karola Szymanowskiego do wierszy Kazimierza Iłłakowiczówny oraz widowiska składankowego, opracowanego przez Agnieszkę Osiecką); znalazł się tu także szkic poświęcony muzyce

i przestrzeni akustycznej w słuchowiskach radiowych (będących adaptacjami dramatów Tadeusza Różewicza).

Zestaw prezentowanych w tym tomie studiów, przynoszących szereg nowych propozycji interpretacyjnych i spostrzeżeń, to dowód na żywotność dociekań, dotyczących związków muzyki i literatury. To także przesłanka podkreślająca zasadność dalszego rozwoju tego rodzaju badań. A ponadto potwierdzenie celowości interdyscyplinarnych ujęć w dogłębnym rozpoznawaniu złożoności rzeczy i zjawisk, przeprowadzanym przez nauki humanistyczne.

Jerzy Wiśniewski